

Jacek Iwaszko

Wawelski rękopis muzyczny Kk.I.2 w kontekście krakowskim, polskim i europejskim

Streszczenie

Niniejsza rozprawa stanowi możliwie najpełniejszą charakterystykę rękopisu muzycznego złożonego z czterech ksiąg głosowych, przechowywanego w Archiwum Katedry Krakowskiej na Wawelu pod sygnaturą Kk.I.2. Przedstawiono w niej wyniki badań dotyczące cech fizycznych i paleograficznych źródła, analizę charakterów pisma kopistów, omówienie repertuaru oraz prezentację zidentyfikowanych konkordancji.

Rękopis Kk.I.2 powstał prawdopodobnie w pierwszej połowie XVI wieku. Już w pierwszych latach jego istnienia musiał być wykorzystywany na Wawelu, o czym świadczą cechy oprawy charakterystyczne dla krakowskich warsztatów introligatorskich. Najstarsze kompozycje, wpisane zapewne przed 1543 rokiem, pochodzą prawdopodobnie z kręgów franko-flamandzkich z końca piętnastego lub początków szesnastego wieku. To przypuszczenie potwierdzają obecność dzieł Pierre'a Moulu, Jacotina i Jeana Lhéritiera, identyfikacja utworów Heinricha Isaaca i Ludwiga Senfla, nowoodkryte konkordancje ze źródłami saksońskimi i bawarskimi z pierwszej połowy XVI wieku, a także cechy muzyczne kompozycji. Nie da się wykluczyć, że trzon rękopisu mógł powstać na terenie dzisiejszych Niemiec.

Od początku siedemnastego do połowy osiemnastego wieku rękopis był użytkowany na Wawelu przez kapelę katedralną i kolegium rorantystów. Repertuar wpisany w tym czasie wywodzi się w większości z tradycji rodzimej. Obok kompozycji twórców ważnych dla historii muzyki polskiej, takich jak Sebastian z Felsztyna, Asprilio Pacelli, Annibale Orgas, Bernardino Terzago, Franciszek Lilius i Bartłomiej Pękiel, skopiowano wówczas także liczne utwory anonimowe, które z uwagi na szerszy kontekst historyczny, ale też cechy opracowania muzycznego należy traktować jako przejaw działalności lokalnej.

W przypadku kompozycji, dla których nie istniały jednoznaczne dowody dotyczące ich pochodzenia i okresu powstania, zastosowano innowacyjne metody skomputeryzowanej analizy stylokrytycznej. Wyniki tych analiz w dużym stopniu potwierdzają wcześniejsze obserwacje i umożliwiają podział anonimowego repertuaru o nieznanym proveniencji na utwory franko-flamandzkie z końca piętnastego lub początków szesnastego stulecia, kompozycje pierwszej połowy szesnastego wieku i włoską *prima pratica* z początku wieku siedemnastego.

Tom drugi rozprawy to współczesna edycja źródłowa całego repertuaru rękopisu Kk.I.2. Z założenia oddaje ona możliwie najdokładniej oryginalny zapis, jednakże zastosowano w niej także udogodnienia typowe dla edycji wykonawczych. Dzięki temu transkrypcje mogą być użyteczne w dalszych badaniach repertuaru, a jednocześnie przyczynić się do wprowadzenia kompozycji ze źródła do programów koncertów i płyt.